

TRADYCJE BOŻONARODZENIOWE W NASZYCH DOMACH

Wszyscy z niecierpliwością wyczekujemy na święta Bożego Narodzenia. To czas magiczny, który dla każdego jest bardzo ważny i ekscytujący. W tym materiale chciałbym przedstawić najważniejsze polskie tradycje i obyczaje świąteczne, które dla większości są stałym elementem tego okresu.

Zapewne najbardziej wyczekiwanym dniem w roku jest Wigilia, jednak poza nią świętujemy również dzień Bożego Narodzenia oraz święto św. Szczepana – pierwszego męczennika. W ten dzień tradycyjnym, staropolskim zwyczajem jest posypywanie się owsem. Miało to symbolizować ukamieniowanie świętego oraz wyrazić troskę gospodarzy o dobre plony. Jednak o wiele więcej ciekawych i charakterystycznych polskich obrządków i obyczajów obchodzimy i przeżywamy w Wigilię. Jest to bardzo ważne święto, którego głównym elementem jest postna wieczerza składająca się z dwunastu potraw. Dlaczego dwunastu? Ponieważ symbolizuje to dwunastu apostołów. Najbardziej tradycyjne dania to: barszcz czerwony z uszkami, pierogi, do których wkłada się monety jednogroszowe (jeśli ktoś znajdzie pieniążka w pierogu, oznacza to, że będzie bogaty przez cały rok. Jednak należy uważać przy jedzeniu, bo można się udławić), ryba pod wieloma postaciami, kasza gryczana, gotowana kapusta), krokiety, kutia (kluski z makiem; mak oznacza obfitość, a jego spożycie przynosiło dobrobyt). Do picia przygotowuje się kompot z suszu z jabłek. Nie bez powodu akurat z jabłek. Miały one bowiem dawać miłość i zdrowie, a śliwki, z których również można zrobić ten pyszny napój, odstraszać złe moce. Równie dobrze na stole mogą zagościć tradycyjne desery: makowiec i piernik.

Bardzo ważną, choć drobną ceremonią jest dzielenie się opłatkiem. Podczas tej tradycji składamy sobie życzenia, a gest wzajemnego oderwania kawałka opłatka jest symbolem braterstwa i łączności z drugim człowiekiem. Bardzo ważna jest modlitwa, którą koniecznie należy odmówić przed posiłkiem. Czytany jest również fragment ewangelii według św. Łukasza o narodzeniu Pana Jezusa. W kontekście przygotowania do uroczystej kolacji nie można zapomnieć o wypatrywaniu pierwszej gwiazdki. Ujrzenie jej na niebie jest znakiem do rozpoczęcia wieczerzy. Dlaczego jednak akurat gwiazdka? Symbolizuje ona tę betlejemską, która przywiodła pasterzy do żłóbka. Ważnym elementem jest podłożenie pod koniecznie biały obrus sianka, które przywołuje narodzenie się Pana Jezusa na sianie. Może oznaczać skromność lub prostotę. Bardzo interesującym gestem jest podłożenie łamanego wcześniej opłatka pod swoje nakrycie. Oczywiście nie można zapomnieć o dodatkowym miejscu dla niespodziewanego gościa. Ma to symbolizować otwartość i wzajemną miłość. W Wigilię nikt nie może być sam. Na stole stawiamy zapaloną świecę – symbol Jezusa, światłości świata. Nieodłącznym elementem świąt jest kolędowanie – śpiew radosnych pieśni ku czci nadchodzącego Pana Jezusa. O północy bardziej wytrwali spieszą na Pasterkę – specjalną Mszę o północy, pierwszą radosną na cześć pasterzy, którzy jako pierwsi oddali cześć Dzieciątku. Podania mówią, że o północy wszystkie zwierzęta przemawiają ludzkim głosem, co jest wręcz nieprawdopodobne. Jednak kto wie? W Wigilię wszystko jest możliwe. Istnieje również bardzo stary zwyczaj, który dotyczy dziewcząt. Jeśli panna wyjdzie na dwór po kolacji i usłyszy szczekanie psa, z tamtych okolic będzie miała męża. Przetrwiał też przesąd, że jeśli w wigilijny poranek pierwszym gościem w domu będzie młody chłopiec, przyniesie to szczęśliwy rok.

Należy jednak w natłoku tych wszystkich wspaniałości świątecznych pamiętać o najważniejszej osobie – o nadchodzącym Panu Jezusie, który przynosi światłość i błogosławieństwo całemu światu.

Konrad Wilk, kl. VII b

Święta Bożego Narodzenia są znane na całym świecie i każde państwo ma swoje tradycje. W Polsce tym świętom towarzyszy miłość, radość i ciepło w sercu. W tych wyjątkowych dniach nikt na nikogo się nie gniewa, a w każdym domu jest miło i przytulnie. Podobnie jest u mnie.

Na początku grudnia przystrajamy dom, ubieramy choinkę, a na zewnątrz wieszamy światełka. Gdy jest już Wigilia, cały dzień przygotowujemy dwanaście potraw. Wieczernię rozpoczynamy, gdy na niebie ukaże się pierwsza gwiazda. Symbolizuje ona Gwiazdę Betlejemską, dzięki której Trzej Królowie mogli dotrzeć do nowonarodzonego Dzieciątka Jezus. Posiłek rozpoczynamy modlitwą. Później dzielimy się opłatkiem i składamy sobie życzenia. Gdy spożyjemy uroczystą kolację, śpiewamy kolędy. Po uprzątnięciu stołu wychodzimy obejrzeć inne świąteczne ozdoby w naszej okolicy. W tym czasie przychodzi do nas święty Mikołaj i zostawia nam prezenty. Kiedy wracamy, otwieramy pakunki i oglądamy świąteczne filmy. Co roku w kościele odbywa się Pasterka, czyli msza, na której wierni oczekują na narodzenie Jezusa.

W pierwszy dzień Bożego Narodzenia idziemy do kościoła, a następnie udajemy się w odwiedziny do rodziny i spożywamy razem uroczysty obiad. W tym dniu odwiedzamy wszystkich naszych krewnych, by połamać się opłatkiem. (W tym roku jest to niemożliwe, ze względu na pandemię).

W drugi dzień świąt udajemy się do kościoła, aby poświęcić owies. Ten dzień jest świętem św. Szczepana, który jest tzw. Pierwszym Męczennikiem. W tą uroczystość dzieci obrzucają dorosłych wspomnianym już wcześniej owsem, mówiąc wierszyk, który ma zapoczątkować dorodne plony i powodzenie w nadchodzącym roku.

Tak wyglądają święta Bożego Narodzenia w moim domu. Z tej okazji życzę wszystkim miłych, radosnych i ciepłych świąt.

Magdalena Jadach, kl. VII a

23.12.2020 r.

Jest już późny wieczór. Kładę się spać, bo za kilka godzin muszę wstać. Jutro będzie najpiękniejszy dzień.

24.12.2020 r.

Już świta. Jest 7.00. Pora wstawać! Ktoś krząta się po kuchni. To na pewno mama. Wszyscy spotykamy się w salonie i zaczynamy nasze rodzinne tradycje. Najpierw zaczynamy ubierać choinkę. U nas jest zawsze żywe drzewko. Ten zapach rozprzestrzenia się po całym domu i wszyscy czują magię świąt. Gdy już zostaną powieszona światełka, bombki i łańcuchy, to czas na czekoladowe cukierki! Po ubraniu choinki, zaczynamy sprzątać dom. Od najmłodszych lat przynoszę sianko ze stodoły. Mama rozkłada biały obrus, wkłada pod niego „zapach wiosny” i kładzie opłatek. Pierwszą potrawą jest kapusta z grochem. Mama podtrzymuje tę tradycję, ponieważ w jej domu rodzinnym ten posiłek zawsze gościł na wigilijnym stole. Dom już posprzątnany, choinka udekorowana, stół nakryty dla wszystkich domowników i dla wędrowca, który może zawitać do nas. Z niecierpliwością czekamy na pierwszą gwiazdkę. Już jest! Zapalamy świecę, mówimy modlitwę, czytamy fragment Pisma Świętego i dzielimy się opłatkiem. Jemy 12 potraw. Po spożyciu posiłku, o północy idziemy na Pasterkę. Tak wyglądają ŚWIĘTA w moim domu 😊

Filip Mścisz, kl. VII b

Ostrowy Baranowskie 14.12.2020 r.

Droga Koleżanko i Drogi Kolego!

W pierwszych słowach mojego listu pragnę Was mocno uściskać. Mama nadzieję, że cieszyacie się zdrowiem.

Razem z moją rodziną zaczynamy przygotowania do świąt Bożego Narodzenia. Jak zapewne wiecie, w naszej kulturze i religii jest wiele tradycji, które również są kultywowane w Waszej ojczyźnie.

Pierwszą z nich jest wspólne ubieranie choinki (i tajemne podjadanie cukierków) oraz pieczenie pierniczków, które razem z moim bratem dekorujemy. Mama porządkuje cały dom. Kiedy wszystko ładnie, zaczynają się przygotowania do Wigilii. Kleimy pierogi i uszka, gotujemy barszcz z grzybami, pieczemy ciasta i smażymy karpia. Staramy się, aby wszystkich potraw było dwanaście. Pod obrus wkładamy sianko. Kiedy wszystkie dania są na stole, zapalamy po raz pierwszy choinkę, dzielimy się opłatkiem, odmawiamy pacierz, czytamy Pismo Święte i zasiadamy do stołu. Pamiętamy o jednym wolnym miejscu. U nas obowiązuje tradycja, że nie wstajemy, póki wszyscy nie skończą jeść. Resztkami kolacji dzielimy się z naszymi zwierzątkami. Na koniec jest wspólne śpiewanie kolęd. O północy udajemy się do kościoła na uroczystą mszę, zwaną Pasterką.

Kończąc ten list, pragnę Wam życzyć dużo zdrowia, szczęścia i dobrych ocen.

Gabrysia Paluszek, kl. VII a

Od początku grudnia rozpoczynają się przygotowania do świąt Bożego Narodzenia. W każdym domu przystraja się choinkę, na której wieszają się własnoręcznie przygotowane ozdoby. Mówi się, że jeśli pierwszą osobą, która przekroczy próg w dzień Wigilii będzie mężczyzna, rodzina będzie cieszyć się szczęściem przez cały rok, natomiast kobieta przyniesie pecha.

Wieczorem 24 grudnia, gdy na niebie pojawi się pierwsza gwiazdka, z bliskimi zasiadamy przy Wigilijnym Stole, gdzie czeka na nas dwanaście potraw. Niektóre z nich to: pierogi z kapustą (zawsze do jednego z nich jest chowany pieniądz; ten, kto go znajdzie, będzie miał szczęście) barszcz czerwony z uszkami i kompot z suszu. Pod białym obrusem układa się siano, a pod drzewkiem bożonarodzeniowym stawia się szopkę. Zanim zasiądziemy do stołu, dzielimy się opłatkiem. Zawsze zostawiamy jedno wolne nakrycie dla zbłąkanego wędrowca. Należy skosztować każdego dania, aby zapewnić sobie pomyślność w nadchodzącym roku. W święta Bożego Narodzenia wszyscy śpiewamy kolędy. Po Wigilii gromadzimy się pod choinką, gdzie wspólnie otwieramy prezenty. O północy wybieramy się na Pasterkę.

26 grudnia obchodzimy Dzień Świętego Szczepana. Sypimy się wtedy nawzajem owsem (ma to dać szczęście i zdrowie). Święta Bożego Narodzenia to dla nas przede wszystkim czas radości, w którym spotykamy się z rodziną i nie myślimy o problemach życia codziennego. Niepowtarzalną atmosferę zapewniają nam unoszące się w domach zapachy choinki, pierniczków oraz wspólne śpiewanie kolęd.

Ania Myszka, kl. VII b

W Polsce Boże Narodzenie jest jednym z najważniejszych wydarzeń w roku. Z tego powodu na przestrzeni wieków ukształtowały się popularne do dzisiaj tradycje. Pierwszą z nich jest kolacja składająca się z dwunastu dań. W trakcie Wigilii nie jemy mięsa. Zawsze przygotowane jest miejsce dla gościa, który może przyjść w każdej chwili. Kolejną tradycją jest ubieranie choinki. Jest to bardzo miłe zajęcie, które może przerodzić się w sztukę. Projektowanie drzewka na własny sposób jest czymś naprawdę świetnym i ciekawym. Wkładamy także siano pod obrus. Do pierogów wkładane są pieniądze w postaci monet. Zawsze w trakcie tego posiłku rywalizujemy ze sobą o to, kto znajdzie więcej pieniędzy. Przed spożyciem dań czytamy fragment z Pisma Świętego, modlimy się i dzielimy opłatkiem.

Po zjedzeniu wszystkich potraw, śpiewamy wspólnie kolędy, przy czym jest dużo śmiechu, zabawy i radości.

Wiktor Żyła, kl. VII b

1. Na stół w trakcie wigilii szykuje się 12 potraw – dawniej ilość potraw na stole wigilijnym była zróżnicowana.
2. Sianko - kładziemy je pod białym obrusem na stole, przy którym będziemy jeść wigilijną kolację.
3. Opłatek - jego nazwa wzięła się z łacińskiego słowa oblatum i znaczy tyle, co dar ofiarny.
4. Jedno dodatkowe nakrycie – jest ono dla wędrowca, który może przywędrować do kogoś na wigilię.
5. Świeca wigilijna – ten zwyczaj narodził się w Holandii. W wieczór wigilijny przed wejściem do każdego domu ustawiano płonący lampion.
6. Choinka - ubierana zazwyczaj w wigilię lub 23 grudnia.
7. Pierwsza gwiazdka - jest symbolem Gwiazdy Betlejmskiej.
8. Kolędy - zaczynamy je śpiewać przy wigilijnym stole. Są to pieśni, które opowiadają o narodzeniu pana Jezusa.
9. Prezenty – najprzyjemniejszy (dla wielu) zwyczaj bożonarodzeniowy.
10. Stajenka - w niej narodził się Jezus.
11. Pasterka - tradycyjna msza odprawiana w nocy z 24 na 25 grudnia.
12. Szopka - zwyczaj ustawiania z figurek sceny Bożego Narodzenia.

Aleksandra Róg VI b

